

PAWLU: MARTRI FIL-ĦAJJA U FIL-MEWT

Marcello Ghirlando OFM

Il-ġrajja li għamlet minn Pawlu “holqien ġdid” (2 Kor 5, 17) hija ċertament l-esperjenza li huwa ghex fit-triq ta’ Damasku, dik il-ġrajja li ahna popolarment insejnhulha l-Konverżjoni ta’ San Pawl. L-esperjenza Pawlina fit-triq lejn Damasku ma kenitx tant fenomenu mistiku imma bħall-irruzzjoni ta’ dak li hu sopranaturali fil-ħajja ta’ Pawlu, intervent dirett ta’ Alla, li fi Kristu Ġesu’, għamel minn Pawlu hlejqa ġdida. Il-Fariżew u l-persekutur ta’ Kristu jsir l-Appostlu li b’imħabba tal-ġenn ihobb lill-istess Kristu. Din hija esperjenza li tgħaqqad

fimkien il-viżjoni ta' Kristu lil Pawlu u l-ħatra tiegħu biex ikun l-apostlu tal-ġnus, xhud/martri ta' l-Imghallem Imsallab u Irxoxtat, bil-kelma u fuq kollox bil-ħajja kollha tiegħu. Qabel ma nitkellmu minn Pawlu bhala xhud/martri ta' Kristu fil-ħajja u fil-mewt, tajjeb li ngħibu quddiem għajnejna xi dettalji ta' dak li jinkiteb meta Pawlu stess u Luqa jtkellmu mill-esperjenza fit-triq ta' Damasku.

“Meta dak li għażilni sa minn ġuf ommi u li sejjahli permezz tal-grazzja tiegħu, għoġbu jirrivellali lil Ibnu biex inħabbru fost il-ġnus...” (Gal 1, 15-16).

“Izda l-Mulej wiegħbu (lil Ħananija): Mur, għax dan ir-raġel hu għodda magħzula minni biex iwassal ismi quddiem il-ġnus u s-slaten u quddiem ulied Izrael. Jien stess għad nurih kemm irid ibati minhabba ismi” (Atti 9,15-16).

“Imbagħad hu (Ħananija) qalli: Alla ta' missirijietna għażlek biex tagħraf ir-rieda tiegħu, tara lil Dak li hu l-Ġust u tisimghu jkellmek b'fommok stess. Għax int għad trid tixhed għalih quddiem il-bnedmin kollha fuq dak li rajt u smajt” (Atti 22, 14-15).

“U l-Mulej qalli: Jiena Ġesu', li inti qiegħed tippersegwitah. Imma qum u ieqaf fuq riglejtk. Għaliex jiena għalhekk dhertlek, biex nagħmlek ministru u xhud tad-dehra li fiha rajtni u ta' dawk li fihom għad nidhirlek. Neħilsek mill-popli u mill-ġnus pagani li għandhom qiegħed nibghatek, biex tifthilhom għajnejhom halli jerġgħu lura mid-dlam

għad-dawl u mis-setgħa tax-xitan u jduru lejn Alla u bil-fidi tagħhom fija, jiksbu l-maħfra tad-dnubiet u jkollhom sehem mađak li huma kkonsagrati lil Alla” (Atti 25,15-18).

Fost tant affarijiet, interessanti ninnotaw li is-siltiet imsemmija huma mibnijna fuq il-mudell tas-sejħa tal-profeti fl-Antik Testament. Galatin 1, 15-16 hu mibni fuq Izaija 49,1 u Ġeremija 1, 5; Atti 9, 15 hu mibni fuq Ġeremija 1,10 u Atti 26, 16-18 jagħmel allużjoni għal Izaija 46, 6.7.16, Ġeremija 15, 8 u Eżekjel 2, 1. Is-sejħa ta' Pawlu titqiegħed f'riferiment għas-sejħa tal-Qaddej sofferenti ta' Jahweh biex tidher li kellha tkun immarkata mix-xhieda tat-tbatija, bis-sigill tas-salib, li kellu jkun il-qofol tal-predikazzjoni ta' Pawlu (1 Kor 1, 18-25; 2, 1-5). F'dan il kuntest irridu niftakru li l-veru Qaddej sofferenti hu Kristu, imma fl-istess hin Pawlu jaqdi

din l-istess
missjoni.
Fi kliem
ieħor Kristu
hu l-mudell
tas-sejħa ta'
Pawlu, anzi, kif
jistqarr hu stess, isir
il-ħajja stess ta' Pawlu:

“Nghix, imma mhux iżjed jien,
izda jghix fija Kristu. Il-ħajja
li issa nghix fil-gisem qieghed
nghixha bil-fidi fl-Iben ta' Alla,
li ħabbni u ta'ruħu għalija”
(Gal 2, 20). Is-siltiet juruna li
Pawlu, bħall-Profeti ta' l-Antik
Testment u fuq kollox bħal
Kristu, hu mogħni bil-missjoni
li jxandar il-ħelsien u l-fidwa
lill-fqajrin u lill-imgarrbin. U
dan mhux biss bil-qawwa tal-
predikazzjoni tiegħu, imma fuq
kollox bil-qawwa tax-xhieda/

martirju tiegħu murija fit-
tbatija li jgarrab kontinwament
minħabba l-missjoni tiegħu.

Dan jidher ċar f'diversi
siltiet li nsibu fit-2

Ittra ta' Pawlu lill-
Korintin. Pawlu
jikteb lill-Korintina
għat-tieni darba biex
jiddefendi l-ministeru

apostolku tiegħu
quddiem il-kalunni ta'

xi Insara ta' nisel Lhudi li
kien qed jghidu li Pawlu ma
kienx apostlu. Quddiem
din il-kalunnja Pawlu jistqarr
bid-dieher li hu fil-fatt kien
apostlu. Apostlu li bil-
ministeru tiegħu, bix-xhieda/
martirju tiegħu kien qed
jitlaqqam bis-shiħ fil-mewt u
l-qawmien ta' Ġesu', hu li kellu
ministeru apostolku li kien
imzejjen bis-sinjali kollha ta'
l-apostolat, is-sinjali tat-tbatija
u l-mewt ta' l-Imghallem, tant
li hu nnifsu seta' jistqarr lill-
Galatin: “Nghid għalija, ma
jkun qatt li niftaħar jekk mhux
bis-salib ta' Sidna Ġesu' Kristu,
li bih id-dinja hi msallba għalija
u jien għad-dinja...jien ingib
f'gismi l-marki ta' Kristu” (Gal
6, 14.17).

Ħa nħallu lil Pawlu stess juri
dan.

Lill-Korintin hekk jiktbilhom:
“Għax aħna 'l Ġesu' l-Mulej
qegħdin inxandru, u mhux lilna
nfusna; aħna m'aħniex hliet
qaddejja tagħkom minħabba
f'Ġesu' Kristu. Dan Alla li qal:
'Ħa jiddi d-dawl mid-dlam',
dak hu li idda fi qlubna biex
jagħtina d-dawl ta' l-għarfien
tal-glorja ta' Alla, li tidli f'wiċċ
Kristu. Dan it-teżor qieghed
għandna f'għar tal-fuħħar,

halli b'hekk jidher sewwa li l-kobor ta' din il-qawwa ġej minn Alla, u mhux minna. Ahna minn kullimkien ninsabu magħfusin, iżda m'ahniex mgħattnin; imħassbin, iżda ma għandniex qalbna maqtugħa; ippersegwitati, iżda m'ahniex abbandunati; mixħutin ma' l-art, iżda m'ahniex meqrudin. F'ġisimna dejjem ingorru l-mewt ta' Ġesu', biex f'ġisimna tidher ukoll il-ħajja ta' Ġesù. Għax ahna, għad li qegħdin ngħixu, ninsabu dejjem mogħtija għall-mewt minħabba f'Ġesu' biex il-ħajja ta' Ġesu' wkoll tkun tidher fil-ġisem tagħna li jmut. U b'hekk fina taħdem il-mewt, imma fikom taħdem il-ħajja. Imma billi ahna għandna l-istess spirtu ta' fidi li fuqu hemm miktub; 'Emmint, u għalhekk tkellimt', ahna wkoll emminna, u għalhekk tkellimna; għax nafu li dak li qajjem lill-Mulej Ġesù, lilna wkoll għad iqajjimna flimkien ma' Ġesù u jressaqna quddiemu flimkien magħkom" (2 Kor 4, 5-14).

Aktar 'l quddiem fl-istess ittra Pawlu juri liema kienu fil-fatt is-sinjali ta' l-apposolat tiegħu li, kif iġħid hu stess, "li jien għamilthom f'nofskom bis-sabar, b'sinjali u għeġubijiet u għemejjel ta' qawwa" (2 Kor 12, 12). Is-sinjali kienu wkoll it-tbatijiet tiegħu, il-persekuzzjonijiet u t-tigrib li hu kellu jsofri minħabba x-xhieda/martirju tiegħu fost l-ewwel insara.

Pawlu stess jagħti litanija ta' tbatijiet ma jaqtgħux biex hu jkun fidil għas-sejha li kien għamillu l-Mulej: "Huma

ministri ta' Kristu? Jiena – ha nitkellem ta' ibleh! – jiena aktar minnhom. Ħafna aktar minnhom fit-taħbit, ħafna aktar minnhom fil-ħabsijiet, aktar u aktar minnhom fis-swat. Bosta drabi sibt ruħi wiċċ imb wiċċ mal-mewt. Ħames darbiet qlajt mingħand il-Lhud l-erbghin daqqa neqsin waħda; tliet darbiet tawni s-swat bil-virgi; darb'ohra haġġruni. Tliet darbiet rajt l-għarqa; għaddejt lejl u jum f'nofs ta' baħar.

Għamilt safar bla għadd; sibt ruħi f'perikli ta' xmajjar, perikli mill-ħallelin, perikli min-nies ta' ġensi, perikli mill-pagani, perikli fl-ibliet, perikli fid-deżert, perikli fil-baħar, perikli mill-ahwa qarrieqa. Taħbit u xogħol iebes; kemm-il darba kelli ngħaddi saħriet bla rqaq, bil-ġuħ u bil-għatx; kemm-il darba kelli ngħaddi fis-sawm, fil-ksieħ u fl-għera! U, biex ma nsemmix hwejjeġ ohra, dak il-ħafna ġej u sejjer tan-nies ta' kuljum għandi, u l-ħsieb tal-knejjes kollha! Min hu marid u m'iniex marid miegħu jien? Min hu dak li jsib min ifixklu, u jien ma nhossnix imbaqbaq? Jekk għandi niftaħar, niftaħar b'dak li hu dgħajef fija. Alla u Missier Sidna Ġesu' Kristu – li hu mbierək għal dejjem – jaf li m'iniex nigdeb" (2 Kor 11, 23-32).

Pawlu fehem li ħajtu kellha tkun tassew xhieda/martirju, tishib bis-sħiħ fil-misteru tat-tbatija, tal-mewt u l-qawmien ta' Ġesù. Kien għalhekk li lill-Filippin seta' jiktbilhom: "Jiena ngħodd kollox bħala telf hdejn il-qligħ kbir li hemm filli nagħraf lil Kristu Ġesu'

Sidi; minhabba fih ridt li nitlef kollox, u nghodd kollox bhala knis biex nirbah lil Kristu, u nkun ninsab fih; mhux ghax ghandi xi gústizzja tieghi, dik li tiġi permezz tal-Liġi, iżda dik li tiġi permezz tal-fidi fi Kristu, il-gústizzja ġejja minn Alla u mibnija fuq il-fidi. Irrid naghraf lilu u l-qawwa tal-qawmien tiegħu mill-imwiet, u naqsam miegħu t-tbatijiet tiegħu, u nsir nixbhu fil-mewt, biex jirnexxili nikseb il-qawmien mill-imwiet” (Fil 3, 8-11).

Forsi hu proprju f’dan id-dawl li Pawlu seta’ jikteb lill-Kolossin u jghidilhom: “Jiena issa nifrah bit-tbatijiet tiegħi minhabba fikom, għaliex bihom jiena ntemm f’gismi dak li jonqos mit-tbatijiet ta’ Kristu għall-ġisem tiegħu li hu l-Knisja. Tagħha jiena sirt ministru,

skont ma tani naghmel Alla għalikom, jiġifieri li nxandar b’mod shiħ il-Kelma ta’ Alla... lilu aħna nhabbru lill-bnedmin kollha, u nwisu u ngħallmu lil kulhadd bil-għerf kollu biex inwasslu lil kull bniedem għall-perfezzjoni fi Kristu. Għalhekk jiena nithabat u nissielet bis-saħħa tiegħu, li tinsab taħdem fija bil-qawwa kollha tiegħu” (Kol1, 24-29). L-appostlu juri li t-tbatija tiegħu hija t-tkomplija tal-passjoni ta’ l-Imghalllem fih, tbatija li mhux biss hija sehem f’dik ta’ Ġesu’, imma hija tbatija li tixpruna ’l quddiem l-appostolat tiegħu li jkun xhud/martri shiħ tal-Mulej f’kull taħbit tiegħu, u biha jibni l-Knisja.

Din ix-xhieda/martirju tasal fil-mument shiħ tagħha fis-sena 67 w.K. bil-kundanna tal-mewt li ġiet esegwita x’aktarx lejn ir-rebbieġha jew is-sajf ta’ l-istess sena.

Lil Timotju hekk kien kitiblu fl-aħħar ittra tiegħu: “Ngħid għalija, demmi ġa mxerred b’sagrificċju u żmien it-tluq tiegħi wasal. Tqabadt it-taqbida t-tajba, temmejt il-ġirja, harist il-fidi. Mill-bqija hemm merfugħa għalija l-kuruna tal-gústizzja, li biha f’dak il-Jum iħallasni l-Mulej, l-Imħallef ġust, u mhux lili biss, imma wkoll lil dawk kollha li jkunu għexu fl-imhabba tad-Dehra tiegħu” (2 Tim 4, 6-8).

Pawlu, l-appostlu tal-ġnus, li b’ħajtu u bit-tbatijiet kollha tiegħu kien xehed għal Kristu, jitwahhad miegħu sal-mewt u jikseb il-premju tant mixtieq, fejn Kristu jsir il-ħajja tiegħu għal dejjem.